

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Pracownik wylęgarni drobiu (612203)

Hodowcy drobiu

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Pracownik wylęgarni drobiu (612203)

Hodowcy drobiu

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Pracownik wylęgarni drobiu (612203)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [611]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce (źródło): <https://pixabay.com/pl/kurczaki-%C5%BC%C3%B3%C5%82ty-piskl%C4%99ta-773566> [dostęp: 31.10.2018].

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący.....	3
2. OPIS ZAWODU.....	4
2.1. Synteza zawodu.....	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania.....	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy).....	5
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	5
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie.....	6
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	7
2.7. Zawody pokrewne	8
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	8
3.1. Zadania zawodowe	8
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Prowadzenie procesu wylęgu drobiu	8
3.3. Kompetencje społeczne.....	10
3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	10
3.5. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	11
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	11
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	11
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	12
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	13
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	14
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	14
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	15
7. SŁOWNIK POJĘĆ	16
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	16
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	18

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Pracownik wylęgarni drobiu 612203

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Operator urządzeń wylęgu piskląt.
- Producent piskląt.
- Robotnik w wylęgarni.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO–08 odpowiada grupie:

- 6122 Poultry producers.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- badań ankietowych prowadzonych w projekcie INFODORADCA+ w październiku 2018 r.,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspertki:

- Tadeusz Budzisz – Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego, Stare Lubiejewo.
- Roman Kępiński – Zespół Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Praktycznego w Grodkowie, Grodków.
- Włodzimierz Walkusz – DORADCA Consultants Ltd. Sp. z o.o., Gdynia.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Wojciech Gostomski – DORADCA Consultants Ltd. Sp. z o.o., Gdynia.
- Joanna Gralak-Merchel – DORADCA Consultants Ltd. Sp. z o.o., Gdynia.
- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Ireneusz Woźniak – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Recenzenci:

- Paweł Jankowski – Ferma drobiu, Stare Jemielite.
- Marek Przybyłek – Gospodarstwo Specjalistyczne, Samborowo.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Marek Rudziński – Krajowe Centrum Edukacji Rolniczej w Brwinowie, Brwinów.
- Monika Szymańska – Fundacja na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa, Warszawa.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2018 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Pracownik **wylęgarni drobiu**¹⁵ wykonuje prace związane z przygotowaniem i przebiegiem procesu wylęgowego **drobiu**⁴, przygotowaniem piskląt do dystrybucji oraz utrzymaniem higieny w wylęgarni drobiu.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Do obowiązków zawodowych **pracownika wylęgarni drobiu** należy przygotowanie wylęgarni i aparatów wylęgowych do prowadzenia procesu wylęgu, przygotowanie jaj, nadzór i monitorowanie przebiegu procesu wylęgu.

Sposoby wykonywania pracy

Pracownik **wylęgarni drobiu** wykonuje swoją pracę stosując metody, procedury i sposoby wykonywania pracy polegające na:

- przyjmowaniu dostaw jaj wylęgowych,
- nakładaniu jaj do **inkubatora**⁶,
- śledzeniu procesu wylęgania,
- **prześwietlaniu jaj**¹⁰,
- usuwaniu **jaj niezapłodnionych**⁷ i z zamartym zarodkiem,
- przekładaniu jaj do **klujników**⁹,
- wybieraniu piskląt z klujników i ich selekcja,
- pomoc przy **seksowaniu**¹¹ i szczepieniu piskląt,
- pakowaniu i przygotowaniu piskląt do dystrybucji,
- usuwaniu odpadów, mycie i dezynfekcji pomieszczeń wylęgarni oraz aparatów wylęgowych,
- wykorzystaniu nowoczesnych elektronicznych systemów wspomagających proces wylęgu drobiu,
- dbaniu o prawidłowy stan techniczny przyrządów i urządzeń występujących w wylęgarni drobiu,
- prowadzeniu dokumentacji w postaci, tzw. **kart lęgu**⁸.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2. Kompetencja zawodowa.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Pracownik wylęgarni drobiu pracuje głównie w pomieszczeniach zamkniętych (hale produkcyjne, magazyny) i klimatyzowanych, w których warunki odpowiadają ściśle potrzebom procesu wylęgu (np. zmienna temperatura i wilgotność powietrza). Praca wykonywana jest głównie w pozycji stojącej.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Pracownik wylęgarni drobiu w działalności zawodowej wykorzystuje m.in.:

- aparaty wylęgowe i klujniki,
- urządzenia do prześwietlania jaj¹⁴,
- urządzenia do dezynfekcji¹³,
- urządzenia do odkażania jaj,
- urządzenia do utrzymywania określonej wilgotności powietrza,
- urządzenia wentylacyjne,
- urządzenia grzewcze.

Organizacja pracy

Pracownik wylęgarni drobiu w zależności od wielkości przedsiębiorstwa i wykonywanych zadań może pracować indywidualnie lub zespołowo, w ruchomych godzinach pracy, ustalanych w zależności od potrzeb firmy, również w dni wolne oraz w godzinach nocnych. Praca świadczona jest na fermie drobiu i nie wymaga wyjazdów służbowych. Praca ma rutynowy charakter. W zawodzie dominuje kontakt bezpośredni w formie ustnej. Pracownik kontaktuje się głównie z przełożonymi.

Pracownik wylęgarni drobiu może pracować na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia, samozatrudnienia jako pracownik stały lub sezonowy.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

W zawodzie pracownik wylęgarni drobiu występują uciążliwe warunki pracy, takie jak np.:

- wysoka temperatura w pomieszczeniach,
- duża wilgotność powietrza,
- środki chemiczne stosowane przy dezynfekcji pomieszczeń i odkażaniu jaj.

Może to powodować:

- choroby układu oddechowego,
- reakcje alergiczne,
- zatrucia,
- podrażnienia oczu i skóry.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód pracownik wylęgarni drobiu ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- ogólna sprawność fizyczna,
- sprawność narządu wzroku,
- sprawność narządu słuchu,
- sprawność układu mięśniowego,

- sprawność układu kostno-stawowego,
- sprawność układu oddechowego;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- zręczność rąk,
- ostrość słuchu,
- ostrość wzroku,
- rozróżnianie barw;

w kategorii sprawności i zdolności

- podzielność uwagi,
- komunikatywność,
- zdolność koncentracji uwagi,
- spostrzegawczość,
- uzdolnienia techniczne;

w kategorii cech osobowościowych

- odpowiedzialność,
- dokładność,
- rzetelność,
- opanowanie,
- wytrwałość i cierpliwość,
- dobra organizacja pracy własnej,
- gotowość do pracy w trudnych warunkach środowiskowych.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.3. Kompetencje społeczne; 3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

Wykonywanie zawodu **pracownik wylęgarni drobiu** wymaga dobrego ogólnego stanu zdrowia. Pod względem wydatku energetycznego praca w tym zawodzie należy do prac średnio ciężkich. Nie występują w niej specyficzne obciążenia umysłowe.

Do przeciwwskazań w wykonywaniu zawodu należy zaliczyć:

- alergie i uczulenia,
- choroby ograniczające ruchy rąk lub nóg, np. reumatyzm,
- przewlekłe choroby płuc, oskrzeli,
- zawroty głowy,
- wady serca uniemożliwiające wykonywanie ciężkich prac fizycznych.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

W zawodzie **pracownik wylęgarni drobiu** nie ma formalnych wymagań dotyczących poziomu wykształcenia.

Preferowane jest ukończenie branżowej szkoły I stopnia (dawniej zasadniczej szkoły zawodowej) w zawodzie pokrewnym rolnik lub w zawodzie technik rolnik.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

W zawodzie **pracownik wylęgarni drobiu** brak jest specyficznych wymagań w zakresie uprawnień.

Preferowane jest posiadanie tytułu:

- rolnik – uzyskanego na podstawie ukończenia branżowej szkoły I stopnia albo ukończonego kwalifikacyjnego kursu zawodowego w zakresie kwalifikacji RL.03 Prowadzenie produkcji rolniczej i zdanego egzaminu przed Okręgową Komisją Egzaminacyjną,
- technik rolnik – uzyskanego na podstawie ukończenia branżowej szkoły II stopnia lub technikum, albo ukończonego kwalifikacyjnego kursu zawodowego w zakresie kwalifikacji: RL.03 Prowadzenie produkcji rolniczej oraz RL.16 Organizacja i nadzorowanie produkcji rolniczej i zdanego egzaminu przed Okręgową Komisją Egzaminacyjną.

Kandydaci do zawodu pracownik wylęgarni drobiu w celu nabycia odpowiednich umiejętności mogą skorzystać z usług firm szkoleniowych w zakresie szkoleń związanych z hodowlą drobiu i obsługą urządzeń, występujących w wylęgarniach drobiu.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

W zawodzie **pracownik wylęgarni drobiu** istnieje:

- możliwość podnoszenia wykształcenia i uzupełniania kwalifikacji zawodowych (tytuł rolnika, technika rolnika) wraz z rozwojem kariery. W dalszej kolejności po zdaniu matury można kontynuować naukę na studiach wyższych o kierunku rolniczym,
- możliwość założenia własnej fermy zajmującej się wylęgami drobiu.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2018 r.) w zawodzie **pracownik wylęgarni drobiu** nie ma możliwości bezpośredniego potwierdzania kompetencji zawodowych w edukacji formalnej. Istnieje możliwość potwierdzania wymaganych kompetencji zawodowych poprzez zdobycie kwalifikacji w zawodach szkolnych pokrewnych: rolnik lub technik rolnik. Ponadto pracownik wylęgarni drobiu może potwierdzić swoje kompetencje poprzez zdanie egzaminów przed właściwą Okręgową Komisją Egzaminacyjną w ramach kwalifikacji RL.03 Prowadzenie produkcji rolniczej lub RL.16 Organizacja i nadzorowanie produkcji rolniczej.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **pracownik wylęgarni drobiu** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Technik rolnik ⁵	314207
Hodowca drobiu	612201
Rolnik ⁵	613003

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **pracownik wylęgarni drobiu** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Organizowanie stanowiska pracy.
- Z2 Mycie i dezynfekowanie pomieszczeń wylęgarni oraz aparatów wylęgowych.
- Z3 Przyjmowanie, ocenianie i nakładanie jaj wylęgowych do inkubatora.
- Z4 Śledzenie procesu wylęgania.
- Z5 Wybieranie piskląt z klujników i ich selekcja.
- Z6 Prowadzenie dokumentacji procesu lęgu.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Prowadzenie procesu wylęgu drobiu

Kompetencja zawodowa Kz1: Prowadzenie procesu wylęgu drobiu obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, Z4, Z5, Z6, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Organizowanie stanowiska pracy	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady i przepisy BHP, ochrony przeciwpożarowej, ergonomii oraz ochrony środowiska w zakresie organizacji stanowiska pracy oraz w procesie wylęgu drobiu; • Przepisy sanitarne, zasady prowadzenia badań sanitarnych w wylęgarni oraz ich dokumentowania; • Ogólne zasady organizacji pracy w procesie produkcyjnym w wylęgarni drobiu; • Zasady działania przyrządów i urządzeń stosowanych w wylęgarni drobiu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Stosować zasady i przepisy BHP, ochrony przeciwpożarowej, ergonomii oraz ochrony środowiska w zakresie organizacji stanowiska pracy oraz w procesie wylęgu drobiu; • Stosować przepisy sanitarne, regularnie wykonywać badania sanitarne w wylęgarni oraz prowadzić ich dokumentację; • Dobierać odzież ochronną oraz <u>środki ochrony indywidualnej</u>¹² do prowadzonych prac; • Obsługiwać przyrządy i urządzenia stosowane w wylęgarni drobiu.

Z2 Mycie i dezynfekowanie pomieszczeń wylęgarni oraz aparatów wylęgowych	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Procedury i przepisy dotyczące zagospodarowania i utylizacji odpadów produkcyjnych; • Środki chemiczne stosowane do mycia 	<ul style="list-style-type: none"> • Stosować procedury i przepisy dotyczące zagospodarowania i utylizacji odpadów produkcyjnych; • Dobierać i stosować odpowiednie środki do

<p>i dezynfekcji pomieszczeń wylęgarni oraz aparatów wylęgowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cel i sposoby mycia i czyszczenia pomieszczeń wylęgarni oraz aparatów wylęgowych; • Cel i sposoby dezynfekcji pomieszczeń wylęgarni oraz aparatów wylęgowych; • Zasady korzystania z pojemników na pisklęta. 	<p>mycia i dezynfekcji pomieszczeń wylęgarni oraz aparatów wylęgowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wykonywać mycie i czyszczenie aparatów wylęgowych i pomieszczeń wylęgarni; • Wykonywać dezynfekcję aparatów wylęgowych i pomieszczeń wylęgarni; • Wykonywać mycie, czyszczenie i dezynfekcję pojemników na pisklęta (dotyczy tylko pojemników przeznaczonych do wielokrotnego użytku).
---	---

Z3 Przyjmowanie, ocenianie i nakładanie jaj wylęgowych do inkubatora

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Normy jakości dotyczące jaj wylęgowych; • Zasady i normy dotyczące przechowywania jaj wylęgowych; • Zasady i sposoby odkażania jaj wylęgowych; • Zasady nakładania jaj do komór lęgowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Oceniać zgodność jaj wylęgowych z wymaganymi normami; • Utrzymywać wymagane parametry przechowywania jaj (temperatura, wilgotność względna powietrza, cyrkulacja powietrza); • Przeprowadzać odkażanie jaj wylęgowych; • Nakładać jaja na tace lęgowe, następnie na wózki i do komór lęgowych.

Z4 Śledzenie procesu wylęgania

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Warunki i parametry <u>inkubacji</u>⁵ jaj dla różnych gatunków drobiu (temperatura, wilgotność względna powietrza, wymiana powietrza, częstotliwość obracania jaj różnych gatunków drobiu, wietrzenie jaj, chłodzenie i zraszanie jaj); • Cel i sposoby prześwietlania jaj; • Terminy i zasady przekładania jaj do klujników; • Warunki i parametry robocze dla jaj umieszczonych w klujnikach dla różnych gatunków drobiu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Utrzymywać wymaganą temperaturę, wilgotność względną powietrza, właściwą wymianę powietrza, częstotliwość obracania dla jaj różnych gatunków drobiu; • Zapewniać wietrzenie jaj wylęgowych (różne wymagania dla jaj różnych gatunków drobiu); • Przeprowadzać chłodzenie i zraszanie jaj (różne wymagania dla jaj różnych gatunków drobiu); • Wykonywać prześwietlanie jaj w określonym terminie; • Usuwać jaja niezaplodnione i z zamartwymi zarodkami; • Przekładać jaja do klujników; • Utrzymywać odpowiednie parametry dla jaj w klujnikach (różne wymagania dla jaj różnych gatunków drobiu).

Z5 Wybieranie piskląt z klujników i ich selekcja

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady wybierania piskląt z klujników; • Zasady <u>brakowania piskląt</u>²; • Metody i cel podziału piskląt na osobniki ptci męskiej i żeńskiej (seksowanie); • Zasady pakowania i magazynowania piskląt w pojemnikach jednorazowych lub 	<ul style="list-style-type: none"> • Wybierać pisklęta z klujników; • Brakować pisklęta, które nie spełniają założonych norm jakości; • Wykonywać rozdzielanie piskląt różnych ptci metodą, która stosowana jest w wylęgarni (np. <u>autoseksing</u>¹);

<ul style="list-style-type: none"> wielokrotnego użytku; Zasady wydawania piskląt. 	<ul style="list-style-type: none"> Pakować pisklęta do pojemników jednorazowych lub wielokrotnego użytku; Magazynować pojemniki z pisklętami; Wydawać pisklęta fermom towarowym.
--	---

Z6 Prowadzenie dokumentacji procesu lęgu	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Zasady prowadzenia dokumentacji eksploatacji i konserwacji aparatury i urządzeń stosowanych w wylęgarni drobiu; Cel oraz formy i sposoby prowadzenia dokumentacji lęgu. 	<ul style="list-style-type: none"> Prowadzić dokumentację eksploatacji i konserwacji aparatury i urządzeń wykorzystywanych w wylęgarni drobiu; Prowadzić dokumentację parametrów procesu lęgu; Prowadzić dokumentację dotyczącą liczby wylężonych piskląt, zaobserwowanych nieprawidłowości procesu lęgu.

3.3. Kompetencje społeczne

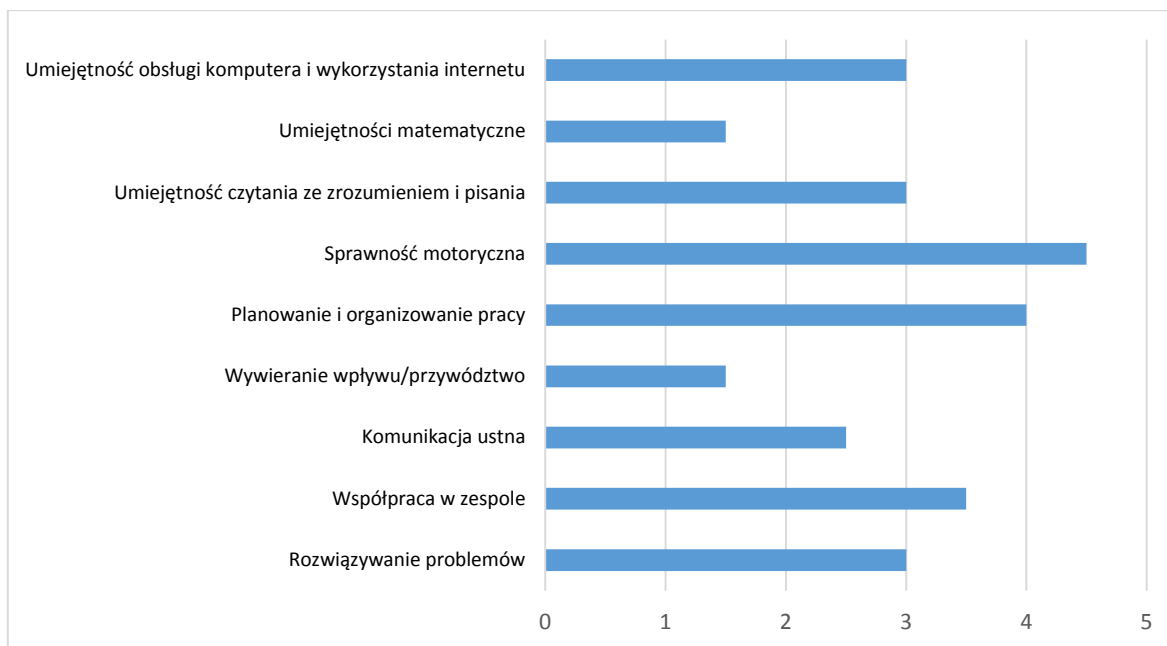
Pracownik w zawodzie **pracownik wylęgarni drobiu** powinien posiadać kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za skutki podejmowanych działań oraz za powierzone urządzenia na stanowisku pracy w wylęgarni drobiu.
- Dostosowywania swojego zachowania do zmian w środowisku pracy.
- Kierowania się zasadami zgodnymi z obowiązującymi przepisami w zakresie funkcjonowania wylęgarni drobiu.
- Wykonywania pracy samodzielnie oraz funkcjonowania w zespole pracowniczym w wylęgarni drobiu.
- Rozwijania kompetencji osobistych i zawodowych, w tym ustawicznego aktualizowania wiedzy i podwyższania umiejętności w zakresie wylęgania drobiu.
- Oceniania i korygowania własnych postaw i zachowań.
- Oceniania zagrożeń dla zdrowia i życia oraz podejmowania działań zapobiegających tym zagrożeniom.
- Wykonywania zadań zawodowych z uwzględnieniem dbałości o dobrostan³ piskląt.

3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien mieć zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego ważność kompetencji kluczowych dla zawodu **pracownik wylęgarni drobiu**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **pracownik wylęgarni drobiu**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.5. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **pracownik wylęgarni drobiu** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Pracownik wylęgarni drobiu może znaleźć zatrudnienie w firmach i zakładach prowadzących wylęgarnie drobiu.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy:**
<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.gov.pl/web/rodzina/zawody-deficytowe-zrownowazone-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometrzedow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2018 r.) w ramach systemu kształcenia zawodowego w Polsce nie przygotowuje się kandydatów do pracy w zawodzie **pracownik wylęgarni drobiu**.

Kwalifikacyjne kursy zawodowe (dla osób dorosłych) w zakresie kwalifikacji: RL.03 Prowadzenie produkcji rolniczej (w zawodzie pokrewnym rolnik), RL.16 Organizacja i nadzorowanie produkcji rolniczej (w zawodzie pokrewnym technik rolnik) mogą prowadzić:

- publiczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe,
- niepubliczne szkoły posiadające uprawnienia szkół publicznych i prowadzące kształcenie zawodowe,
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki doksztalcania i doskonalenia zawodowego,
- instytucje rynku pracy prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową,
- podmioty prowadzące działalność oświatową na podstawie ustawy Prawo przedsiębiorców.

Kompetencje właściwe dla ww. kwalifikacji potwierdzają (również w trybie eksternistycznym) Okręgowe Komisje Egzaminacyjne po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminu.

Szkolenie

Kandydaci do zawodu **pracownik wylęgarni drobiu** oraz osoby wykonujące ten zawód mogą podnosić swoje kompetencje zawodowe poprzez kursy i szkolenia organizowane przez:

- fermy drobiu – na własne potrzeby (dla kandydatów do pracy i pracowników),
- ośrodki doradztwa rolniczego,
- centra, zakłady i ośrodki doskonalenia zawodowego,
- stowarzyszenia i organizacje branżowe,
- komercyjne firmy szkoleniowe,

- firmy produkujące urządzenia stosowane w wylęgarniach drobiu,
- szkoły rolnicze (w zakresie kwalifikacyjnych kursów zawodowych).

Organizatorzy tych szkoleń poświadczają uzyskane przez uczestników kompetencje stosownymi certyfikatami/zaświadczeniami.

Pracownik wylęgarni drobiu może brać udział w szkoleniach, dotyczących m.in.:

- dezynfekcji środków transportu,
- nowych technologii w produkcji drobiarskiej.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wyberzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.gov.pl/web/edukacja/ksztalcenie-zawodowe>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wyberam-zawod>

<https://zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Obecnie (2018 r.) wynagrodzenie osób pracujących w zawodzie **pracownik wylęgarni drobiu** jest zróżnicowane i wynosi z reguły od 2100 zł do 4000 zł miesięcznie brutto w przeliczeniu na jeden etat.

Poziom wynagrodzenia miesięcznego brutto kształtuje się:

- w przypadku osób bez doświadczenia w zakresie od 2100 zł do 2500 zł,
- po kilku latach pracy, uzyskaniu pewnego doświadczenia w przedziale od 2500 zł do 4000 zł.

Pracownik wylęgarni drobiu może uzyskiwać dodatkowe premie wynikające z wysokiej opłacalności produkcji (np. w oparciu o wskaźnik liczby piskląt do liczby jaj użytych w procesie wylęgowym).

Poziom wynagrodzeń osób wykonujących zawód pracownik wylęgarni drobiu uzależniony jest m.in. od:

- szczegółowego zakresu zadań,
- stażu pracy,
- sytuacji na lokalnym rynku pracy,
- liczby firm działających na danym terenie (przy dużej konkurencji trudniej jest pozyskać pracowników i płace są wyższe),
- regionu Polski,
- koniunktury na rynku pracowniczym.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczeblach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>

<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>

<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **pracownik wylęgarni drobiu** możliwe jest zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami.

Warunkiem niezbędnym jest identyfikacja indywidualnych barier i dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z wadami i dysfunkcją wzroku (04-O), w przypadku możliwości skorygowania ich szklami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi,
- z niewielką dysfunkcją kończyn dolnych (05-R), która nie wyklucza stania i chodzenia, w tym samodzielnego przemieszczania się po zróżnicowanym terenie,
- z dysfunkcją narządu słuchu (03-L), pod warunkiem, że niepełnosprawność ta jest możliwa do skorygowania za pomocą aparatów słuchowych.

WAŻNE:

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2018 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 31.10.2018 r.

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 986, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 29 czerwca 2007 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2132).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265 i 1149, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1853).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (Dz. U. poz. 1663).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 września 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych mających zastosowanie do drobiu i jaj wylęgowych (Dz. U. poz. 1301, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 lutego 2010 r. w sprawie wymagań i sposobu postępowania przy utrzymywaniu gatunków zwierząt gospodarskich, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 56, poz. 344, z późn. zm.).

Literatura branżowa:

- Banaszewska D., Charuta A., Janocha A.: Prowadzenie produkcji zwierzęcej cz. 1 i cz. 2. Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2017.
- Jankowski J.: Hodowla i użytkowanie drobiu. Powszechne Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, Warszawa 2012.
- Majewska T.: Drobiarstwo niekonwencjonalnie. Wydawnictwo ProAgricola, Warszawa 2017.
- Nałęcz-Tarwacka T. (red.): Rolnictwo cz. 3. Produkcja zwierzęca. Owce, kozy, konie, drób, pszczoły i króliki. Wydawnictwo Hortpress, Warszawa 2016.
- Szulc T.: Hodowla zwierząt. Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, Wrocław 2016.

Zasoby internetowe [dostęp: 31.10.2018]:

- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Informatory o egzaminach potwierdzających kwalifikacje zawodowe: <https://cke.gov.pl/egzamin-zawodowy/egzamin-zawodowy-formula-2017/informatory/informatory-2>
- Inkubacja: <http://www.inkubatory.net/inkubacja-jaj.html>
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>

- Przepisy prawne regulujące prowadzenie produkcji zwierzęcej:
<http://www.cdr.gov.pl/images/wydawnictwa/2015/2015-PRZEPISY-PRAWNE-REGULUJACE-PROWADZENIE-PRODUKCJI-ZWIERZECEJ.pdf>
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Warunki utrzymywania drobiu w świetle obowiązujących przepisów:
<http://www.cdr.gov.pl/images/wydawnictwa/2013/2013-WARUNKI-UTRZYMYWANIA-DROBIU-W-SWIETLE-OBOWIAZUJACYCH-PRZEPISOW.pdf>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.
Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.

Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.
Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, częściowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.
Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.

Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: 1. poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), 2. profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.
Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Autoseksing	Metoda rozdziału piskląt ze względu na płeć na podstawie barwy puchu.	Nałęcz-Tarwacka T. (red.): Rolnictwo cz. 3. Produkcja zwierzęca. Owce, kozy, konie, drób, pszczoły i króliki. Hortpress, Warszawa 2016
2	Brakowanie piskląt	Likwidacja piskląt chorych, kalekich, słabych, z niewciągniętym pęcherzykiem żółtkowym, niezagojoną pępowiną.	Nałęcz-Tarwacka T. (red.): Rolnictwo Cz. 3. Produkcja zwierzęca. Owce, kozy, konie, drób, pszczoły i króliki. Hortpress, Warszawa 2016
3	Dobrostan	System chowu, który zaspokaja podstawowe potrzeby zwierząt, przede wszystkim w zakresie: żywienia, dostępu do wody, potrzebnej przestrzeni życiowej, zapewnienia towarzystwa innych zwierząt, leczenia, higieny utrzymania, mikroklimatu pomieszczeń, warunków świetlnych. Jednocześnie nie pozwala na okaleczanie zwierząt oraz zapewnia ich ochronienie przed złymi warunkami klimatycznymi.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Nałęcz-Tarwacka T. (red.): Rolnictwo Cz. 3. Produkcja zwierzęca. Owce, kozy, konie, drób, pszczoły i króliki. Hortpress, Warszawa 2016
4	Drób	Udomowione gatunki ptaków, które wykorzystuje się do masowej produkcji jaj, mięsa i pierza.	Nałęcz-Tarwacka T. (red.): Rolnictwo Cz. 3. Produkcja zwierzęca. Owce, kozy, konie, drób, pszczoły i króliki. Hortpress, Warszawa 2016
5	Inkubacja	Proces polegający na sztucznym stworzeniu warunków jajom ptaków, aby mogły się z nich wykluć zdrowe i silne pisklęta.	http://www.inkubatory.net/inkubacja-jaj.html [dostęp: 31.10.2018]

6	Inkubator	Aparat stosowany do wylęgu jaj.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Nałęcz-Tarwacka T. (red.): Rolnictwo Cz. 3. Produkcja zwierzęca. Owce, kozy, konie, drób, pszczoły i króliki. Hortpress, Warszawa 2016
7	Jajo niezapłodnione	Jajo, w którym nie powstał zarodek, a w konsekwencji pisklę.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Nałęcz-Tarwacka T. (red.): Rolnictwo Cz. 3. Produkcja zwierzęca. Owce, kozy, konie, drób, pszczoły i króliki. Hortpress, Warszawa 2016
8	Karta lęgu	Dokument zawierający informacje dotyczące każdej partii jaj wylęgowych wykorzystywanych w procesie lęgowym.	Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 września 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych mających zastosowanie do drobiu i jaj wylęgowych http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20130001301/O/D20131301.pdf [dostęp: 31.10.2018]
9	Klujnik	Miejsce, w którym znajdują się jaja wylęgowe w okresie wykluwania piskląt w procesie lęgowym drobiu.	https://www.infermo.pl/a2-Inkubator-a-klujnik-Roznica.html [dostęp: 31.10.2018]
10	Prześwietlanie jaj	Zabieg mający na celu określenie rozwoju zarodka, odrzucenie jaj niezapłodnionych oraz z zamartłymi zarodkami.	Nałęcz-Tarwacka T. (red.): Rolnictwo Cz. 3. Produkcja zwierzęca. Owce, kozy, konie, drób, pszczoły i króliki. Hortpress, Warszawa 2016
11	Seksowanie piskląt	Rozdzielanie piskląt pod względem płci w zakładzie wylęgowym.	Nałęcz-Tarwacka T. (red.): Rolnictwo Cz. 3. Produkcja zwierzęca. Owce, kozy, konie, drób, pszczoły i króliki. Hortpress, Warszawa 2016
12	Środki ochrony indywidualnej	Urządzenia lub wyposażenie przeznaczone do noszenia bądź trzymania przez pracownika w celu ochrony przed zagrożeniami.	https://m.ciop.pl/CIOPPortalWAR/appmanager/ciop/pl?_nfpb=true&_pageLabel=P12600148111342798606193&html_tresc_root_id=1361&html_tresc_id=1659&html_klucz=1356&html_klucz_spis [dostęp: 31.10.2018]
13	Urządzenia do dezynfekcji	Urządzenia służące do odkażania aparatów lęgowych i pomieszczeń po zakończonym cyklu wylęgowym.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Nałęcz-Tarwacka T. (red.): Rolnictwo Cz. 3. Produkcja zwierzęca. Owce, kozy, konie, drób, pszczoły i króliki. Hortpress, Warszawa 2016
14	Urządzenia do prześwietlania jaj (prześwietlarki)	Urządzenia do wykonania zabiegu mającego na celu określenie rozwoju zarodka.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Nałęcz-Tarwacka T. (red.): Rolnictwo Cz. 3. Produkcja zwierzęca. Owce, kozy, konie, drób, pszczoły i króliki. Hortpress, Warszawa 2016

15	Wylęgarnia drobiu	Budynek z urządzeniami do wylęgu drobiu w sztucznych warunkach i pod ścisłą kontrolą technologiczną. Wylęgarnia składa się z hal wylęgowych z aparatami wylęgowymi tzw. sztucznymi kwokami (inkubatorami), magazynu na jaja, działu kontroli jakości oraz działu zbytu piskląt.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: Nałęcz-Tarwacka T. (red.): Rolnictwo Cz. 3. Produkcja zwierzęca. Owce, kozy, konie, drób, pszczoły i króliki. Hortpress, Warszawa 2016
----	--------------------------	---	--

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.